19 Ιουνίου 2016

Τι είναι ο εγκεφαλικός θάνατος; (Άγγελος Αλεκόπουλος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Στην χώρα μας η ισχύουσα νομοθεσία για την διάγνωση του εγκεφαλικού θανάτου προϋποθέτει την αυστηρή τήρηση ιατρικών κανόνων και της υποχρεωτικής συμμετοχής τριών εξειδικευμένων ιατρών. Ο ορισμός του εγκεφαλικού θανάτου δεν είναι αυθαίρετος, αλλά στηρίζεται σε συγκεκριμένες και σαφώς προσδιορισμένες κλινικές διαδικασίες.

Η κλινική νευρολογική εξέταση για την διάγνωση του εγκεφαλικού θανάτου σε ενηλίκους και παιδιά περιλαμβάνει γενικά:

α) την επιβεβαίωση του κώματος

β) την απουσία των αντανακλαστικών του εγκεφαλικού στελέχους

γ) την δοκιμασία άπνοιας.

Πρόσφατα εκδόθηκε Ευρωπαϊκή Οδηγία που καθορίζει και επιβάλλει ως απαραίτητες τις παρακάτω κλινικές δοκιμασίες (tests) για την επιβεβαίωση της διάγνωσης του εγκεφαλικού θανάτου:

- Εξέταση των κορών των οφθαλμών. Μυδρίαση και απώλεια φωτοκινητικών αντανακλαστικών ακόμα και αν υποσημαίνεται ανισοκορία.
- Έλλειψη αντανακλαστικών κερατοειδούς και απουσία κάθε κίνησης των βολβών.
- Παντελής έλλειψη κινήσεων προσώπου.
- Πλήρης απουσία μυϊκών συσπάσεων ή κινήσεων των άκρων.
- Απουσία οφθαλμο-αιθουσαίου αντανακλαστικού.
- Κατάργηση οφθαλμοκεφαλικού αντανακλαστικού.
- Έλλειψη αντανακλαστικών φάρυγγα και λάρυγγα.
- Απουσία βήχα.
- Δοκιμασία Ατροπίνης: 0.04mgr/Kgr ΒΣ iv, αύξηση καρδιακής συχνότητας <10% της αρχικής τιμής.
- Δοκιμασία άπνοιας: Χορήγηση O2 100% για 20min, αποσύνδεση από τον αναπνευστήρα, τελική τιμή CO2>60mmHg η αύξηση PaCO2 > 2-3 mmHg / min.

Σε μεμονωμένες περιπτώσεις (υποθερμία, λήψη φαρμακευτικών ουσιών, παρουσία ανεξήγητων κινήσεων – σημείο του Λαζάρου) η επιβεβαίωση του εγκεφαλικού απαιτείται η επανάληψη των παραπάνω κλινικών δοκιμασιών. Παρακλινικές εξετάσεις που δύνανται να επιβεβαιώσουν τον κλινικά διαπιστωμένο εγκεφαλικό θάνατο είναι:

- Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα (EEG).
- Προκλητά δυναμικά (Multi-mode evoked potentials).
- Έγχρωμη διακρανιακή υπερηχοτομογραφία (TCD)
- Αρτηριογραφία αγγείων εγκεφάλου.
- Ραδιοϊσοτοπικές τεχνικές.[1]

Μέσα από τον ορισμό και την υιοθέτηση των κριτήριων από των Ιατρικό κόσμο του Εγκεφαλικού θανάτου άνοιξε ο δρόμος για τις μεταμοσχεύσεις. Το γεγονός αυτό όμως προκάλεσε και προκαλεί πολλές εντάσεις και διαμάχες.

Σημειώσεις

[1] Ανδρέας Καραμπίνης, «Εγκεφαλικός Θάνατος, Ηθικοδεοντολογικοί προβληματισμοί στην Μ.Ε.Θ.», στο διαδικτυακό τόπο: http://www.pemptousia.gr/2011/05/egkefalikos-thanatos/, ανακτήθηκε 15/11/2014

Παρατήρηση: το παρόν κείμενο αποτελεί τμήμα της Διπλωματικής Εργασίας “Βιοηθικά προβλήματα στην Μονάδα Εντατικής Θεραπείας” που εκπόνησε ο κ. Άγγελος Αλεκόπουλος, στο πλαίσιο του προγράμματος “Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία” της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), με επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Νικόλαο Κόιο και την οποία η Πεμπτουσία δημοσιεύει με τη μορφή σειράς άρθρων.

Δείτε το προηγούμενο άρθρο της σειράς κάνοντας κλικ **εδώ**